

Risikorapport

1. halvår 2019

1. Formål

Denne rapport er udarbejdet i overensstemmelse med oplysningskravene i Bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov. I henhold til bekendtgørelsen skal PenSam Bank offentliggøre de i bekendtgørelsens bilag 2 anførte oplysningsforpligtelser minimum halvårligt.

2. Individuelt solvensbehov

Fastsættelsen af PenSam Bank's individuelle solvensbehov sker på baggrund af en vurdering af de forskellige risikokilder, som påvirker banken. Denne vurdering foretages minimum én gang årligt, og i den forbindelse forholder bestyrelsen sig til størrelsen af solvensbehovet, forslag til valg af stressvariable og stressniveauer, potentielle risikoområder samt de fremtidige vækstforventninger. Hermed er bestyrelsen i stand til at træffe afgørelse om størrelsen af PenSam Bank's solvensbehov, således at banken er i stand til at dække de fornødne risici, jf. § 124, stk. 1 og 2 i Lov om finansiel virksomhed.

Direktionen evaluerer løbende udviklingen i solvensbehovet og solvensprocenten.

Beregningen af det individuelle solvensbehov tager udgangspunkt i 8+ metoden, hvor solvensbehovet opgøres som 8% af de risikovægtede eksponeringer med tillæg på de områder, hvor banken har særlige risici. Almindelige risici dækkes af 8% kravet (søjle I), mens der skal tages stilling til, i hvilket omfang banken har særlige risici, der nødvendiggør et individuelt tillæg til bankens solvensbehov (søjle II).

I vurderingen af områder, hvor banken kan have særlige risici, der ikke kan antages at være dækket af 8% kravet, indgår følgende risikoområder:

1. Kreditrisiko. I vurderingen indgår:

- i. Store kunder med finansielle problemer*
- ii. Særlige kreditrisici for øvrige kunder*
- iii. Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer, brancher, geografi eller sikkerheder*

2. Markedsrisiko. I vurderingen indgår:

- i. Renterisiko*
- ii. Kreditspændsrisiko*
- iii. Aktierisiko*
- iv. Valutarisiko*

3. Likviditetsrisiko

4. Operationel risiko

5. Indtjeningsrisiko

6. Risiko for høj udlånsvækst

Endvidere følges udviklingen i bankens gearing. Gearingsgraden, der defineres som størrelsen af bankens basiskapital i forhold til summen af bankens aktiver og ikkebalanceførte poster, bliver monitoreret hver måned. En høj gearingsgrad er udtryk for en lav gearing. Bankens bestyrelse har besluttet, at risiko for overdreven gearing skal være uvæsentlig og at gearingsgraden derfor skal være højere end 10%. Ultimo juni 2019 havde banken en gearingsgrad på 11,6%.

De ovennævnte risikoområder vurderes at være dækkende for, at solvensbehovet opgøres på passende forsigtig vis, samt at opgørelsen lever op til kravene i Finanstilsynets Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter.

Nedenfor beskrives de enkelte risikoområder.

2.1. Kreditrisiko

Kreditrisiko er bankens risiko for tab som følge af, at en udlånskunde eller en anden

modpart misligholder sine forpligtelser over for PenSam Bank. Kreditrisikoen er PenSam Bank's væsentligste risikoområde, og her hvor det største forretningsmæssige fokus ligger.

I beregningen af tillæg til solvensbehovet for ekstraordinær kreditrisiko ud over solvenskravet på 8%, sondres der mellem tre områder: i. Kreditrisiko for store kunder med finansielle problemer, ii. Særlige kreditrisici for øvrige kunder og iii. Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer, geografi, brancher eller sikkerheder.

Store kunder med finansielle problemer

En stor kunde defineres her som en kunde med et samlet engagement på mere end 2% af kapitalgrundlaget. En kunde med finansielle problemer defineres som en kunde tilhørende Finanstilsynets bonitetskategori 1 eller 2c, eller en kunde beliggende i stadie 2svag eller 3 i bankens nedskrivningsberegninger.

Ultimo juni 2019 havde PenSam Bank få privatkunder med et samlet engagement på over 2% af kapitalgrundlaget. Ingen af de store kunder kan kategoriseres som kunder med finansielle problemer, hvorfor banken ikke medregner et tillæg for store kunder med finansielle problemer.

Særlige kreditrisici for øvrige kunder

Da 97% af bankens udlånsvolumen (opgjort ekskl. garantier) er placeret i Finanstilsynets bonitetskategorier for gode og normale kunder (bonitetskategori 3, 2a og 2b), vurderes et tillæg for særlige kreditrisici for øvrige kunder ikke nødvendigt.

Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer, brancher, geografi eller sikkerheder

Der indregnes et tillæg for koncentrationsrisiko på individuelle engagementer, hvis

bankens 20 største engagementer udgør mere end 4% af den samlede eksponeringsmasse. Tillægget beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter. Ultimo juni 2019 udgjorde tillægget for koncentrationsrisiko på individuelle engagementer 0,1%.

Banken har ikke nævneværdige eksponeringer ud over detailsegmentet. Dårlige konjunkturer i en eller flere brancher tillægges således ikke større betydning og et tillæg for koncentrationsrisiko på brancher vurderes ikke nødvendigt.

Kredit- og sikkerhedsporteføljen betragtes hovedsageligt som veldiversificeret, dog med en relativt stor eksponering mod andelsboliger i hovedstadsområdet. På grund af den store koncentration i dette segment, medtages et tillæg for koncentrationsrisiko på udlånet til andelsboliger. Ultimo juni 2019 udgjorde tillægget for koncentrationsrisiko på bankens andelsboligudlån 0,3%.

2.2 Markedsrisiko

Renterisiko

Markedsrisikoen i PenSam Bank består hovedsageligt af renterisiko. Denne stammer fra placering af overskudslikviditeten fra indlånsoverskud i likvide fondsaktiver. Bankens investeringsportefølje er udelukkende placeret i DKK denominerede aktiver af høj kreditkvalitet. Igennem investeringspolitikken og de dertil hørende retningslinjer er der sat rammer for renterisikoen, som generelt tilstræbes at være lav. Da obligationsporteføljen udgør en væsentlig del af bankens balance, kan renterisikoen i forhold til basiskapitalen dog godt være væsentlig, selv ved lave varigheder. Der indregnes på nuværende tidspunkt et tillæg til solvensbehovet for renterisiko baseret på den maksimale rammeudnyttelse de seneste 12 må-

neder. Ultimo juni 2019 udgjorde tillægget for renterisiko således 0,3%.

Kreditspændsrisiko

Den strategiske porteføljesammensætning og dertilhørende benchmark fastlægges årligt i bankens investeringsstrategi. Rammen for kreditspændsrisikoen på bankens obligationsportefølje bestemmes ud fra kreditspændsrisikoen på den fastlagte benchmark portefølje. I det kreditspændsrisikoen på bankens obligationsportefølje ligger under den af bestyrelsen fastlagte risikoappetit, indregnes ikke et tillæg for kreditspændsrisiko i bankens individuelle solvensbehov.

Aktierisiko

PenSam Bank's aktiebeholdning består udelukkende af en mindre beholdning af sektoraktier. Derfor vurderes bankens aktierisiko at være dækket af 8% kravet.

Valutarisiko

PenSam Bank har ingen betydelige eksponeringer mod valutarisiko, hvorfor bankens valutarisiko vurderes at være dækket af 8% kravet.

2.3. Likviditetsrisiko

I 8+ metoden skal et pengeinstitut alene medregne et tillæg for likviditetsrisiko, hvis pengeinstituttet er afhængigt af likviditet fra professionelle aktører, jf. Finanstilsynets Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter. Da dette ikke er tilfældet for PenSam Bank, indregnes ikke et tillæg for likviditetsrisiko.

2.4. Operationel risiko

Banken tager udgangspunkt i Lokale Pengeinstitutters (LOPI) praktiske tilgang til vurdering af, hvorvidt der er behov for at medregne et tillæg for overnormale operationelle risici. Ved denne tilgang tages ud-

gangspunkt i en liste på 18 potentielle kilder til operationelle risici. Manglende overholdelse af ét eller flere punkter på listen bør give anledning til vurdering af, om der skal medregnes et tillæg herfor.

En mindre del af bankens IT-drift håndteres i egenudviklede systemer, hvilket begrundet et tillæg for operationel risiko på 0,1%. Der pågår aktiviteter for at reducere den operationelle risiko forbundet hermed.

Et tillæg for øget personaleomsætning fra faldt ultimo juni 2019, hvilket bevirker, at det samlede tillæg for operationelle risici faldt med 0,1% point fra ultimo 2018 til ultimo juni 2019.

Udover ovennævnte punkter, giver listen over kilder til operationelle risici ikke anledning til overvejelser om yderligere tillæg. Ultimo juni 2019 udgjorde det samlede tillæg for operationelle risici således 0,1%.

2.5. Indtjeningsrisiko

For at tage højde for eventuelle tab og eventuel utilstrækkelig indtjeningsevne til at absorbere disse, medregnes et tillæg til 8% kravet, hvis basisindtjeningen er mindre end 1% af bankens samlede udlån og garantier. Tillægget beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter. Ultimo juni 2019 udgjorde tillægget for indtjeningsrisiko 0,3%.

2.6. Udlånsvækst

For at tage højde for, at en høj udlånsvækst kan påføre banken en overnormal kreditrisiko, medregnes et tillæg for udlånsvækst, hvis banken forventer en udlånsvækst på over 10% for det kommende år. Bankens forretningsplan giver ikke anledning til at indregne et tillæg for udlånsvækst i solvensbehovet.

3. Opgørelse af solvensbehov

Tabel 1 nedenfor viser bankens solvensbehov pr. ultimo juni 2019, fordelt på de beskrevne risikoområder.

Tabel 1. Solvensbehov fordelt på risikoområder.

Risikoområde	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag pr. 30.06.2019 (mio. kr.)	Solvensbehov pr. 30.06.2019 (%)	Solvensbehov pr. 31.12.2018 (%)
Lovpligtigt minimumskrav (8%)	116,3	8,0%	8,0%
Tillæg for:			
- Kreditrisiko	5,2	0,4%	0,4%
- Markedsrisiko	4,0	0,3%	0,4%
- Likviditetsrisiko	-	-	-
- Operationel risiko	1,5	0,1%	0,2%
- Indtjeningsrisiko	5,0	0,3%	0,4%
- Udlånsvækst	-	-	-
<i>I alt</i>	132,0	9,1%	9,4%

Som det fremgår af tabel 1, havde banken et individuelt solvensbehov på 9,1% ultimo juni 2019. Dette består af minimumskravet på 8% plus et individuelt tillæg på 1,1% point, der primært består af tillæg for kreditrisiko, markedsrisiko og indtjeningsrisiko. Bankens individuelle solvensbehov er således større end både kapitalgrundlags-

kravet og minimumskapitalkravet. Banken har ikke et solvenskrav som følge af påbudte foranstaltninger.

PenSam Bank's kapitalforhold med hensyn til kapitalgrundlag og solvens fremgår af tabel 2 nedenfor.

Tabel 2. Kapitalforhold.

	30.06.2019	31.12.2018
Kapitalgrundlag efter fradrag (mio. kr.)	249	249
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag (mio. kr.)	132	139
Kapitalprocent	17,1%	17,0%
Individuelt solvensbehov	9,1%	9,4%
Kapitalbevaringsbuffer	2,5%	1,9%
Kontracyklisk buffer	0,5%	0,0%
NEP-krav	0,3%	0,0%
Samlet solvensbehov	12,4%	11,3%
Solvensoverdækning ift. samlet solvensbehov	4,7% point	5,7% point

PenSam Bank's samlede solvensbehov består af bankens individuelle solvensbehov samt det kombinerede kapitalbufferkrav og NEP-kravet. Som det fremgår af tabel 2, udgjorde bankens samlede solvensbehov 12,4% ultimo juni 2019, hvilket er en stigning på 1,1% point siden ultimo 2018. Stigningen i det samlede solvensbehov skyldes aktivering af den kontracykliske buffer samt den gradvise indfasning af kapitalbevaringsbufferen og NEP-kravet. Ultimo september 2019 forhøjes den kontracykliske buffer med yderligere 0,5% point.

PenSam Bank's solvensoverdækning ift. det samlede solvensbehov udgjorde 4,7% point ultimo juni 2019. Til trods for en mindre stigning i bankens solvensprocent samt et fald i det individuelle solvensbehov på 0,3% point, er solvensoverdækningen faldet med 1% point siden ultimo 2018. Dette skyldes ovennævnte stigninger i det kombinerede kapitalbufferkrav og NEP-kravet.

Som følge af stigende rente- og gebyr-indtægter, forventer PenSam Bank at opnå et positivt resultat for 2019. I første halvår af 2019 havde banken et resultat efter skat på 5,1 mio. kr. Således forventes bankens kapitalgrundlag at styrkes med udgangen af

2019. På denne baggrund anses PenSam Bank's solvensoverdækning fortsat som tilstrækkeligt stor til at imødekomme indfasningen af NEP-kravet samt de udmeldte forhøjelser af den kontracykliske buffer, og kapitalgrundlaget vurderes derfor tilstrækkeligt til at imødekomme fremtidige risici.

4. Nedskrivninger

Bankens nedskrivninger opgøres i overensstemmelse med IFRS 9. Til beregning af bankens nedskrivninger benyttes hjælpeværktøjer fra BEC og LOPI, hvilket sikrer en velfunderet og standardiseret industri-løsning til bankens nedskrivningsberegninger. Der foretages løbende opfølgning på enkeltengagementer. Desuden overvåges migrationer mellem stadier samt udviklingen i nedskrivningerne indenfor hvert stadie.

Ultimo juni 2019 udgjorde bankens samlede nedskrivninger 27,1 mio. kr. Fordelingen af nedskrivningerne på stadier fremgår af nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Nedskrivninger fordelt på stadier.

mio. kr.	30.06.2019	31.12.2018
Stadie 1	3,2	3,5
Stadie 2/2svag	2,7	3,5
Stadie 3	21,2	21,9
Samlede nedskrivninger	27,1	28,8

PenSam Bank har valgt , ikke at benytte sig af overgangsordningen for implementering af IFRS 9. Den fulde effekt af overgangen til IFRS 9 er således fuldt indregnet i egenkapitalen, der primo 2018 reduceredes med 2,2 mio. kr. efter skat som følge af overgangen til IFRS 9.